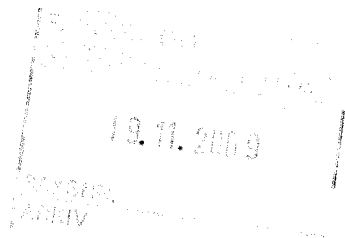

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2009/1027

Bergen 18.11.2009

Arkivnr. 008

Løpenr: 6625/2009

HØRING - NYE BESTEMMELSER OM TORSKEOPPDRETT

Havforskningsinstituttet har tidligere gitt innspill knyttet til denne saken hvor vi la vekt på geografisk betingede begrensninger både ut fra risiko for negative genetiske interaksjoner og sykdomsspredning til ville bestander av torsk.

Havforskningsinstituttet mener at utkast til forskrift om endring av forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) og forskrift om endring av forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret (tildelingsforskriften) inneholder mange positive tiltak for å hindre rømming og negative interaksjoner mot ville bestander.

Nedenfor følger våre kommentarer til utvalgte deler av høringsdokumentet.

3.2 Forskriftsfesting av gjeldende praksis om ikke å tillate torskeoppdrett i gyteområder for villtorsk

Side 4.

”Med gyteområde skal her forstås områder som er kartlagt og kvalitetssikret av Fiskeridirektoratet etter gjeldende prosedyrer.”

Torsk gyter langs hele kysten, og det er et stort behov for å verifisere, samt gi en verdivurdering av de ulike kartlagte gyteområdene.

I flere studier har Havforskningsinstituttet vist at torsk gyter i skjermede lokaliteter hvor eggene holdes tilbake av retensjon i vannmassene. Vi antar at det er de lokale bestandene som er viktigst å skjerme siden deres gytefelt er mest sårbare. Foreløpig har kartleggingen begrenset seg til å kartlegge gytefelt for presumptivt stasjonære bestander av fjordtorsk.

Havforskningsinstituttet gjennomfører hver gytasesong et tokt hvor det gjøres vertikale håvtrekk etter torskeegg i utvalgte områder. Til nå er områdene Oslofjorden, Skagerrakkysten, Hardangerfjorden, Sør-Trøndelag og Storfjorden Troms kartlagt på denne måten. Nord-Trøndelag ferdigstilles 2010, Hordaland og Troms i 2011.

Havforskningsinstituttet

Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 55 23 85 31
E-post: havforskningsinstituttet@imr.no

Avdeling: Forsknings- og rådgivningsprogram
Akvakultur
Saksbehandler: Karin Kroon Boxaspen
Tlf.: 55 23 86 46
E-post: karinb@imr.no
Besøk:

Org.no. NO 971 349 077

Bank: 7694.05.00849
Swift-adr.: DNBANOKK
IBAN: NO74 7694 0500 849
www.imr.no

Havforskningsinstituttet vil be om at våre undersøkelser tas med i vurdering av gytefelt, og at en bør differensiere de ulike gyteområdene, også ut fra hvor særegen eller sårbar de ulike bestandene er.

Side 4

”Dette innebærer at Fiskeridirektoratet også utenfor gyteområdets reelle utstrekning, etter en konkret vurdering, kan avslå søknader med den begrunnelse at det foreligger fare for genetisk påvirkning av ville bestander innenfor gytefeltet.”

I forsøk med bruk av genetisk merket torsk, har en funnet genetisk torsk mer enn 20 km fra antatt rømmingssted, og viser at rømt torsk kan spre seg til gyteplasser lang fra rømmingssted. Avstand fra oppdrettsanlegg til gyteplass må derfor være stor, dersom en skal hindre rømt oppdrettstorsk i å rekruttere til det lokale gytefeltet.

3.4 Krav til kontroll med nøter

Basert på hvor rømmingsvillig torsk er, er det etter Havforskningsinstituttets syn, klart behov for å stille strenge krav til kontroll med nøter. Dette er godt dokumentert både gjennom høye rapporterte rømmingstall, i tillegg til mange rapporter om rømt fisk i fjordene.

3.5 Krav til overvåkingsfiske

Side 6

”Fiskeri- og kystdepartementet foreslår derfor å forskriftsfeste et obligatorisk overvåkingsfiske ved lokaliteter for torsk, jf. utkast til § 37 fjerde ledd i akvakulturdriftsforskriften. Påbudet innebærer et kontinuerlig fiske med ruser, teiner eller bunngarn på lokalitet med torskeoppdrett. Redskapen skal sjekkes med jevne mellomrom, og vill fisk og krepsdyr skal gjenutsettes umiddelbart, jf. forslag til ny § 37 sjetten ledd annet punktum i akvakulturdriftsforskriften. For øvrig vises det til gjeldende frednings- og kvotebestemmelser. Bruken av redskapen skal også skje innenfor de redskapsbegrensninger som er hjemlet i havressursloven og lov om laksefisk og innlandsfiske”.

Gjenutsetting av vill torsk forutsetter at denne kan skilles fra rømt oppdrettstorsk, og det kan være vanskelig, spesielt hvis det er snakk om pollyngel. Metoder for å skille vill og oppdrettet fisk må derfor utvikles hvis dette tiltaket skal ha effekt. Det bør også tas med i forskriften at rømt torsk ikke skal tilbakeføres til oppdrettsanlegg.

For ikke å påføre villfisk høy dødelighet må et overvåkingsfiske baseres på fangsredskap som gir lav dødelighet, som for eksempel ruser. Garn, og spesielt trollgarn er lite egnet pga. høy dødelighet på fisk og skalldyr som fanges.

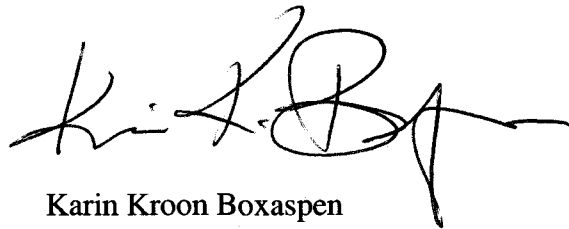
Studier har vist at rømt torsk raskt søker ned mot bunnen og søker mot land, men vil i løpet av et par døgn forlate anlegget og kunne spre seg til store deler av en fjord. Dette er litt av samme atferd en har sett ved lakserømminger. Et overvåkingsfiske ved anlegget burde derfor kunne benyttes til å oppdage torskerømming. Overvåkingsfiske ved anlegget bør foregå med redskap på bunnen inn mot land siden rømt torsk synes å trekke inn mot land og følge strandsonen etter rømming.

Avslutningsvis vil Havforskningsinstituttet gjenta sin bekymring med å flytte fisk mellom områder, både basert på genetiske interaksjoner og sykdomsspredning til ville bestander av torsk, og håper at dette vil bli vurdert i tillegg til omtalte forskriftsendringer.

Vennlig hilsen

Tore Nepstad
Administrerende direktør

Karin Kroon Boxaspen
Programleder
Forsknings- og rådgivningsprogram akvakultur